

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
(Δ17)**

Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 29,
101 10 Αθήνα

Αθήνα, 7/06/2018

Αρ. πρωτ: Φ.10080/61558/180

Προς: ΕΦΚΑ
Γενική Δ/νση Απονομής Συντάξεων
Ακαδημίας 22
10671 ΑΘΗΝΑ

**ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ &
ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ**

Τηλέφωνο : 2131516797
Πληροφορίες : Α. Λυτροκάπη

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΔΟΧΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Τηλέφωνο : 2131516747
Πληροφορίες : Σ. Παπαϊωάννου

ΘΕΜΑ: «Χορήγηση αναπηρικής σύνταξης από το τ.ΝΑΤ»

Σε απάντηση του αρ.πρωτ. Γ23/5/20-12-2017 εγγράφου σας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν.4387/2016 (Α'85) ορίστηκε ρητά ότι μέχρι τη θέσπιση σε ισχύ νέων ενιαίων κανόνων, οι ενταχθέντες στον ΕΦΚΑ φορείς κλάδοι και τομείς, εξακολουθούν να εξετάζουν τις αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω ανικανότητας ως προς τις προϋποθέσεις απονομής σύνταξης, σύμφωνα με τις μέχρι την ισχύ του νόμου γενικές και καταστατικές διατάξεις των ενταχθέντων φορέων.

Α1. Δεδομένου ότι έως σήμερα, δεν έχουν θεσπιστεί, και μέχρι να θεσπιστούν, νέοι ενιαίοι κανόνες για την συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας όλων των ασφαλισμένων του ΕΦΚΑ, τηρουμένων των αναγκαστικού δικαίου διατάξεων για τη προστασία της εν λόγω κατηγορίας ασφαλισμένων και εφόσον δεν υφίσταται από τις διατάξεις του ν.4387/2016 ή άλλου μεταγενέστερου νόμου άλλη πρόβλεψη, οι ασφαλισμένοι του τ.ΝΑΤ συνταξιοδοτούνται λόγω ανικανότητας με τις διατάξεις των άρθρων 1, 3^α, 14 και 27 του Π.Δ.913/1978 (ΦΕΚ 220Α') και της παραγράφου 10 του άρθρου 5 του ν.2575/1998 (ΦΕΚ 23Α'), όπως ισχύουν και μετά την ένταξη του τ.ΝΑΤ στον ΕΦΚΑ από 1-1-2017.

Α2. Επί του ερωτήματος αν ισχύει ή έχει καταργηθεί ο πρόσφατος ασφαλιστικός δεσμός των διατάξεων της παρ. 4β του άρθρου 5 του ν.2575/1998, οι οποίες ορίζουν ότι για τη

χορήγηση σύνταξης λόγω ανικανότητας ως ελαχίστης ασφαλιστικής προστασίας «...*απαιτείται να έχουν πληρωθεί ή βεβαιωθεί οι ασφαλιστικές εισφορές και να έχει πραγματοποιηθεί θαλάσσια υπηρεσία τουλάχιστον οκτώ (8) μηνών μέσα στην τελευταία τετραετία προτού επέλθει ο ασφαλιστικός κίνδυνος. Ο χρόνος άδειας δεν συνυπολογίζεται για τη συμπλήρωση της πενταετούς υπηρεσίας*» κρίνεται ότι αυτές εξακολουθούν να ισχύουν.

Επομένως, στις περιπτώσεις αιτήσεων σύνταξης λόγω ανικανότητας με τις διατάξεις της ελαχίστης ασφαλιστικής προστασίας στις οποίες ο ασφαλιστικός κίνδυνος έχει επέλθει σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα από την διακοπή του επαγγέλματος, ελέγχεται η προϋπόθεση της πραγματοποίησης θαλάσσιας υπηρεσίας τουλάχιστον οκτώ μηνών μέσα στην τελευταία τετραετία προτού επέλθει ο ασφαλιστικός κίνδυνος.

A3. Διαδοχική ασφάλιση

Στο ερώτημα αν υφίσταται δυνατότητα χορήγησης σύνταξης αναπηρίας με τις διατάξεις της ελάχιστης ασφαλιστικής προστασίας αυτοτελώς από το τ.ΝΑΤ ή είναι εφαρμοστέες οι διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης σε περίπτωση που ο ναυτικός έχει στραφεί σε άλλο επάγγελμα και έχει ασφαλιστεί σε άλλο φορέα ασφάλισης, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

Η εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης για χρόνο που έχει διανυθεί έως 31.12.2016 επαφίεται στη βούληση του ασφαλισμένου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ασφαρίζεται στον ΕΦΚΑ από 1/1/17 για δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ασφαλιστικού φορέα, του οποίου τον χρόνο δεν επιθυμεί να προσμετρήσει (παρ. 6 του άρθρου 19 του ν. 4387/2016).

Επομένως, ο ασφαλισμένος που έχει μεταγενέστερο της διακοπής της ασφάλισης στο ΝΑΤ χρόνο ασφάλισης π.χ. στο τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή τ.ΟΑΕΕ έως 31.12.2016, και υποβάλει αίτημα για συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας από το τ.ΝΑΤ, είτε με τις διατάξεις περί ελάχιστης ασφαλιστικής προστασίας (5 έτη από τα οποία 8 μήνες την τελευταία τετραετία), είτε με τις διατάξεις περί ανικανότητας (15 ετών), κρίνεται αυτοτελώς σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις Ενότητες Α1 και Α2, εφόσον ο ίδιος δεν ζητήσει την εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης.

Εάν ο ασφαλισμένος ζητήσει την εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης, ισχύουν οι διατάξεις περί αρμοδιότητας της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4387/2016. Υπενθυμίζουμε ότι το γεγονός ότι η αναπηρία μπορεί να έχει επέλθει κατά την ασφάλιση σε άλλο ενταχθέντα φορέα (πχ. τ.ΟΑΕΕ) από αυτόν με τις διατάξεις του οποίου συνταξιοδοτείται ο ασφαλισμένος (πχ. τ.ΝΑΤ), δεν έχει επίδραση στη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, καθόσον, «*ολόκληρος ο χρόνος της διαδοχικής ασφάλισης υπολογίζεται από τον αρμόδιο για την απονομή της σύνταξης οργανισμό ως χρόνος που διανύθηκε στην ασφάλισή του, τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όσο και για τον καθορισμό της σύνταξης...*» (παρ. 1 άρθρου 5 του ν. 3863/2010).

Επισημαίνεται τέλος ότι σύμφωνα με τις αρ. 764/2001, 715/2003 κ.λ.π. αποφάσεις του ΣτΕ κρίθηκε ότι δεν είναι ασυμβίβαστες με το θεσμό της διαδοχικής ασφάλισης οι προϋποθέσεις που θέτει η νομοθεσία του τ.ΝΑΤ περί απονομής σύνταξης ως ελαχίστης ασφαλιστικής προστασίας (5 έτη πραγματική ναυτική υπηρεσία καθώς και η ειδικότερη προϋπόθεση των 8 μηνών ναυτολόγησης την τελευταία τετραετία).

Ως εκ τούτου, οι προϋποθέσεις περί πραγματοποίησης πραγματικής ναυτικής υπηρεσίας στην ασφάλιση του τ.ΝΑΤ, απαιτείται να συντρέχουν όταν απονέμεται σύνταξη από τον ΕΦΚΑ με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης με τις προϋποθέσεις του τ.ΝΑΤ περί ελάχιστης ασφαλιστικής προστασίας.

Β. ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του τ.ΝΑΤ και ειδικά όσον αφορά την κρίση περί ανικανότητας και το ποσοστό αναπηρίας, χορηγείται σύνταξη λόγω ανικανότητας ή λόγω ατυχήματος σε ναυτικό ο οποίος κατέστη απολύτως ανίκανος για οποιοδήποτε επάγγελμα ή σχετικώς ανίκανος για το ναυτικό επάγγελμα, με ποσοστό τουλάχιστον 50%, σύμφωνα με την παρ.5 του άρθρου 27 του Π.Δ. 913/1978, η οποία ορίζει ότι «Για τα ποσοστά της ασφαλιστικής ανικανότητας ισχύουν και για το ΝΑΤ οι διατάξεις της νομοθεσίας του ΙΚΑ». Έτσι, το άρθρο 49 του ν.2084/1992 εφαρμόζεται και στο τ.ΝΑΤ, αφού καταλάμβανε το τ.ΙΚΑ.

Οι αρμόδιες πρωτοβάθμιες υγειονομικές επιτροπές (ΚΕΠΑ) οφείλουν να γνωματεύουν κατά τα ανωτέρω δηλαδή περί απόλυτης ή σχετικής ανικανότητας ορίζοντας ταυτόχρονα και ποσοστό αναπηρίας, το οποίο εφόσον είναι τουλάχιστον 50% ο ναυτικός δικαιούται σύνταξη βάσει των ανωτέρω διατάξεων. Στις περιπτώσεις προσφυγής, οι αρμόδιες δευτεροβάθμιες υγειονομικές επιτροπές (ΑΝΥΕ) επίσης οφείλουν να γνωματεύουν περί απόλυτης ή σχετικής ανικανότητας ορίζοντας ταυτόχρονα και ποσοστό αναπηρίας, το οποίο εφόσον είναι τουλάχιστον 50% ο ναυτικός δικαιούται σύνταξη βάσει των ανωτέρω διατάξεων.

Τέλος, ως προς το ποσό της υπολογιζόμενης σύνταξης, με τις διατάξεις του ν.4387/2016 από 13.5.2016 και μετά, οι ασφαλισμένοι που υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας (όχι παράταση) θα λάβουν ως κύρια σύνταξη το άθροισμα δύο τμημάτων: της εθνικής σύνταξης και της ανταποδοτικής σύνταξης.

Στους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας προβλέπεται μείωση στο ποσό της εθνικής σύνταξης που δικαιούνται ανάλογα με το βαθμό αναπηρίας και, συγκεκριμένα: α) από 50% έως και 66,99% χορηγείται το 50% της υπολογιζόμενης εθνικής σύνταξης βάσει των ετών ασφάλισης, β) από 67% έως και 79,99% χορηγείται το 75% της υπολογιζόμενης εθνικής σύνταξης βάσει των ετών ασφάλισης και γ) 80% και άνω χορηγείται το πλήρες ποσό της υπολογιζόμενης εθνικής σύνταξης βάσει των ετών ασφάλισης. Σε περίπτωση νέας κρίσης από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές, το ύψος της εθνικής σύνταξης αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τα ανωτέρω και βάσει του νέου ποσοστού αναπηρίας.

Η ανταποδοτική σύνταξη υπολογίζεται με βάση τις συντάξιμες αποδοχές (αποδοχές επί των οποίων έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές), το χρόνο ασφάλισης και τα κατ' έτος ποσοστά αναπλήρωσης τα οποία κυμαίνονται από 0,77% για κάθε έτος για τα πρώτα 15 έτη ασφάλισης έως και 2% για κάθε έτος από τα 39 και περισσότερα έτη ασφάλισης.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτερική Διανομή

- 1) Γραφ. κ. Υφυπουργού
- 2) Γραφ. κας Γεν.Γραμματέα Κ.Α.
- 3) Γραφ. κας Γεν.Δ/ντριας Κ.Α.
- 4) Δ/ση Παροχών Κύριας Σύνταξης (Δ17)
Τμήμα Γ', Δ'